

ΜΑΡΤΙΟΣ

(Ιστορία - Λαογραφία)

Μάρτιον (Ελλ. Άρης), δια να τιμήσει τον θεόν Άρην.

Κατά μίαν άλλην εκδοχήν, ωνομάσθη Μάρτιος, δηλαδή μήνας άρτιος και τέλειος, επειδή ο προηγούμενος Φεβρουά-

Του Ι. Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ριος, είναι ατελής και ακρωτηριασμένος. Άλλοι πάλι λένε, ότι ο μήνας Μάρτιος, είναι ο μήνας του θεού Άρεως (λατ. MARS), επειδή κατά τον μήνα αυτόν, οι βασιλείς συνήθιζαν (άρχιζαν να κηρύσσουν τους πολέμους.

Δεν γνωρίζω ακόμη, αν έχει κάποια σχέση και με το στρατιωτικό εκτελεστικό παράγγελμα «μαρς» (γαλ. marche = βάδιζε), το οποίον, ως γνωστόν, σημαίνει εκκίνηση, εμπρός.

Και πράγματι, κατά τον μήνα Μάρτιον, αρχίζει να παρουσιάζεται η ζωή σ' ολόκληρο τον φυτικό και στον ζωϊκό σχεδόν κόσμο.

Τον μήνα Μάρτιο, γίνεται και στην Επιφάνεια της γης, έκρηξη, η οποία καθόλου δεν ακούγεται, αλλά φαίνεται και νοιώθεται απ' όλα τα ζωϊκά όντα.

Ε! αυτήν την αρχήν, αυτήν την έκρηξην, αυτήν την επανάστασιν, ύστερα από μια νάρκη - θάνατο τεσσάρων και πλέον μηνών - και που είναι η αρχή της Άνοιξεως -, καλωσορίζει, υποδέχεται, πανηγυρίζει σύμπας ο ζωϊκός κόσμος.

Και πως σου παρουσιάζεται αυτή η Άνοιξη! Εντελώς αθόρυβα, άφοβα και προκλητικά. Την πρωτοσυναντάς ξαφ-

νικά έξω σε απίθανα μέρη, στις ανθισμένες κρानιές, τις αμυγδαλιές, τις μαργαρίτες, τις ανεμώνες και τ' άλλα αγριολούλουδα, γι' αυτό και όλοι τρέχουν, την πρώτη του Μάρτη, να την αγγίξουν, να πάρουν δύναμη και ζωή απ' αυτήν, κόβοντας ανθισμένα κλώνια κρानιάς.

Στο Πάπιγκο, τα κορίτσια την 1ην Μαρτίου, εκτός από τα πρωτολούλουδα που μάζευαν, φορούσαν και τα «μαρτίτσια», δηλαδή κόκκινη και άσπρη κλωστή πλεγμένες μαζί, τα οποία έβαζαν ή σε κάποιο δαχτυλο των χεριών σαν δαχτυλίδη ή στον καρπό του χεριού σαν βραχιόλι ή στο λαιμό σαν κολιέ, για να μην τα κάψει, έλεγαν, ο ήλιος. Και πολύ σωστά, αφού το Μάρτιο ο ήλιος ευρισκόμενος πλησιέστερα στη γη (Ισημερία) καίει όντως περισσότερο.

Και τ' Αϊ-Σαράντ', δηλαδή την εορτή των Αγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων που με το παλαιό ημερολόγιο, ήταν στις 22 Μαρτίου, τα έβγαζαν και τα κρεμούσαν στις ανθισμένες αμυγδαλιές, για να τα πάρουν τα χελιδόνια να ταβάλουν στις φωλιές τους.

Τ' αγόρια πάλι, στις 25 Μαρτίου, μόλις τελείωνε η Εκκλησία κι' η Σχολική Εορτή, έπαιρναν όσα κυπριά και κουδούνια υπήρχαν στα σπίτια τους και σαν τρελλά, έτρεχαν στους γύρω από το Πάπιγκο λόφους και τα χτυπούσαν μ' όση δύναμη είχανε «για να βγούνε τα φίδια και οι γκουστρίτσες», να ειδούνε την Άνοιξη που έρχεται!

Και οι μεγάλοι, το Μάρτιο, βρίσκονται σε μια επί πλέον από τη συνήθη δραστηριότητα.

Εκτός από όλες τις άλλες καθημερινές εργασίες τους, κλαδεύουν και σκάβουνε τ' αμπέλια και τους κήπους.

Αυτές οι επί πλέον εποχιακές εργασίες, γίνονται με κάποια ιδιαίτερη εσωτερική χαρά.

«... Παίρνουν μαζί τους το φαγητό και κάθονται όλη τη μέρα εκεί. Είναι ασυγκρίτως καλύτερα απ' αυτές που εμείς εδώ στις πόλεις λέμε εκδρομές. Ζούνε αληθινά. Νοιώθουν τη δημιουργία. Αφού και το μεσημέρι, όταν για λίγο διακόπτουν και κάθονται να φάνε «για γιόμα» δεν αισθάνονται κουρασμένοι, απεναντίας μάλιστα, είναι γεμάτοι από χαρά και αισιοδοξία.

Αλλά και γιατί να μην αισθάνονται έτσι, αφού παντού γύρω στη φύση, στα κλήματα που αρχίζουν να «φουσκώνουν τα μάτια τους», στις ανθισμένες αμυγδαλιές μ' όλες τις αποχρώσεις του άσπρου και του ροζ, τις επίσης ολάνθιστες με τα κιτρινολούλουδα κρानιές, καθώς γύρω στους όχτους και τα χέρσα σαν νυφούλες καμαρώνουν τα νυφιάτικά τους φορέματα!

Στ' άλλα μπουμπουκιασμένα δέντρα, στ' αγριολούλουδα και προπαντός εκείνα στα λευκοκίτρινα νίραντα!

Στα χελιδόνια και στ' άλλα αποδημητικά πουλιά που ξανάρχονται ή στις αγριόχηνες που ψηλά στον ουρανό κατά συντεταγμένα σμήνη, επιστρέφουν από το Νότο στο Βορρά. Γιατί λοιπόν οι άνθρωποι στα χωριά μας να μην χαιρόνταν την Άνοιξη, αφού ζούσαν την Άνοιξη;»!

Και μόνον κάπως έτσι, μπορείς να νοιώσεις, πως, κατά τον μήνα Μάρτιο, αρχίζει να έρχεται η Άνοιξη, εδώ στον τόπο μας.

Ι.Γ.Π.

Κόνιτσα, 17-2-91

Ι. Γ. Παπαϊωάννου «Το Πάπιγκο», έκδ. β' σελ. 175-179.

Είναι ο τρίτος μήνας του ρηγοριανού ημερολογίου. Ο πρώτος του αρχικού ρωμαϊού ημερολογίου. Ο δέκατος του αττικού ημερολογίου, ο οποίος και εκαλείτο Ελαφηβολιών, επειδή κατά τον μήνα αυτόν «από των ελάφων αίτινες ω μηνί τούτω εθύοντο τη αρτέμιδι».

Στην Παλαιά Διαθήκη ονομάζεται υπό του Μωϋσέως πρώτος μήνας και στο βιβλίο της Εξόδου αναφέρεται ότι «ο μην ούτος υμίν αρχή μηνών, πρώτος εστιν υμίν εν τοις μηνσί του ενιαυτού» (Εξ. ιβ', 1-2).

Επίσης και κατά το βιβλίο της Γενέσεως, κατά τον μήνα Μάρτιον έπλασεν ο Θεός όλα τα αισθητά κτίσματα εκ του μη όντος εις το είναι. «Βλαστησάτω η γη βοτάνην χόρτου» (Γεν. ι', 11).

Και πάλιν, κατά τον μήνα Μάρτιον ο Θεός έπλασε τον άνθρωπον.

Κατά τον μήνα Μάρτιον, απελευθερώθηκε ο Ισραηλιτικός λαός από την αιχμαλωσία του Φαραώ, τότε διήλθε και την Ερυθράν Θάλασσαν.

Επίσης κατά τον ίδιον μήνα έλαβε χώρα η απαρχή της σωτηρίας μας. (Ευαγγελισμός της Θεοτόκου).

Κατά την 23 Μαρτίου εσταυρώθη ο Χριστός και κατά την 25 ανέστη, αλλά και κατά τον μήνα Μάρτιο, λένε τα ιερά βιβλία, ότι μέλλει να γίνει η Δευτέρα Παρουσία.

— Η λέξη Μάρτιος, είναι λατινική. Προέρχεται από τη λέξη MARS που έτσι ονομάζονταν ο ρωμαϊκός θεός MARS, αντίστοιχος του Ελληνικού Άρης. Αρχικά οι Λατίνοι ωνόμαζαν τον μήνα αυτόν Πρίμους, δηλαδή πρώτος, αλλά κατόπιν υπό του κτίσαντος την Ρώμην Ρώμον, διότι αυτός, κατά τον μήνα Πρίμους (Μάρτιον), έκτισε το Ιερόν του Θεού Άρεως και όταν το ενεκαινίασε μετωνόμασε τον Πρίμους,

ΟΙ ΦΥΣΙΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

(Ένας ύμνος για το Βίκο)

Το παρακάτω «οδοπορικό» του Γιάννη Π. Γκίκα που είναι δημοσιευμένο στον «Καζαμία» του 1991, είναι ένας ύμνος στο «Βίκο», στον αλησμόνητο Κώστα Λαζαρίδη, στο Ζαγόρι μας και στον πολιτισμό του.

Ε.Γ.
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ)

Β' ΜΕΡΟΣ

Η γυμνή τραχύτητα του βράχου, ο φόβος του κενού, οι εναλλασσόμενες αποχρώσεις της πέτρας και της βλάστησης, το μυστήριο απ' την περιπέτεια των γεωφυσικών μεταβολών και της διαβρωτικής ενέργειας των καιρικών συνθηκών ανάμεσα στους αιώνες.

Το θέαμα συχνά παίρνει φαντασμαγορικό χαρακτήρα. Χαρά σ' αυτόν που μπορεί να περπατήσει τα είκοσι χιλιόμετρα του φαράγγιού. Αλλά, κάτι τέτοιο, μπορεί να γίνει μόνο με τη βοήθεια ντόπιου οδηγού, γιατί οι κίνδυνοι σ' όλη τη διαδρομή, δεν είναι λίγοι.

Το τοπίο του Βίκου είναι ποικιλόμορφο και, συχνά, δεν λείπουν απ' αυτό και οι δασωμένες λόχμες. Δυστυχώς όμως, η καταστροφή, έχει φτάσει και σε τούτον τον απροσπέλαστο κόσμο. Το μεγαλύτερο κακό, το έπαθε η πανίδα του Βίκου. Απ' τη μια μεριά η ξύλευση κι απ' την άλλη το κυνήγι, είχαν σαν αποτέλεσμα να εξαφανιστούν σπάνια είδη πτηνών και ζώων. Σήμερα, το Φαράγγι του Βίκου είναι ανακηρυγμένο σε «Εθνικό Δρυμό»...

Συνεχίζοντας την πορεία μας, θα περάσουμε κι από μερικά γραφικά χωριά του Ζαγορίου.

Σαράντα τέσσερα είναι τα χωριά στην περιοχή Ζαγόρι. Στα χρόνια της τουρκοκρατίας είχαν αυτοδιοίκηση κι αποτελούσαν τη «Ζαγορίσια Πολιτεία» του βιλαετίου των Ιωαννίνων. Οι εργατικοί και φιλοπάτριδες Ζαγορίσιοι οδήγησαν τον τόπο τους σε ζηλευτά επίπεδα οικονομικής ακμής ενώ οι ξενιτεμένοι που διαπρέπανε στο εμπόριο και σ' άλλους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας, συμβάλανε στην πρόοδο των χωριών τους με ευεργεσίες και έργα κοινωνική.

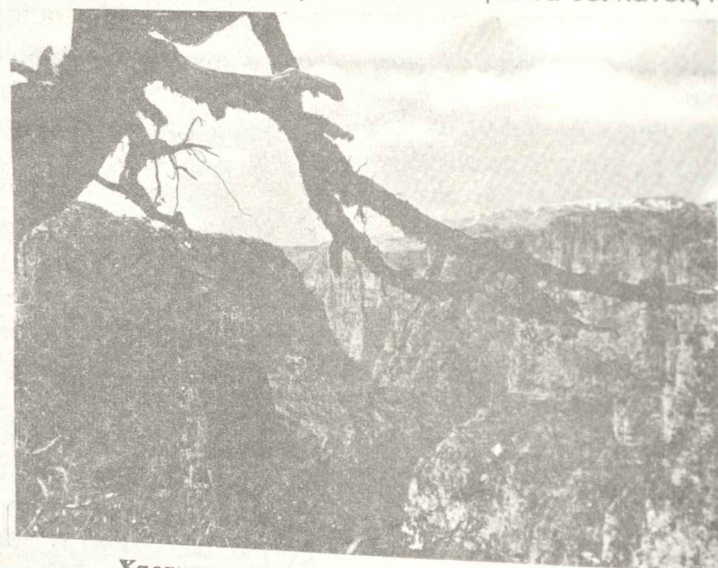
Σήμερα τα χωριά ρήμαξαν και ερήμωσαν. Οι πόλεμοι, οι πυρκαγιές και οι λεηλασίες στα

χρόνια της κατοχής και το μεταναστευτικό ρεύμα, είχαν σαν αποτέλεσμα πολλά χωριά να είναι σχεδόν εγκαταλειμμένα, ενώ λιγοστοί είναι οι μόνιμοι κάτοικοι των υπόλοιπων χωριών.

Τα Ζαγοροχώρια, πέρα απ' τη γραφικότητά τους, παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον για την αρχιτεκτονική τους και για τα οικιστικά τους σύνολα, που είναι απ' τα πιο αντιπροσωπευτικά στην Ελλάδα, γι' αυτό και συχνά γίνονται αντικείμενο μελετών από οικολόγους και κοινωνιολόγους, που ερευνούν τις δομές κοινοτήτων της προβιομηχανικής εποχής.

Το Μονοδένδρι. Είναι χτισμένο σε υψόμετρο χίλια εκατό μέτρα, σε εντυπωσιακό τοπίο με πλούσια βλάστηση και πολλά νερά.

Απ' το Μονοδένδρι έχουμε μian άλλη θέαση της χαράδρας του Βίκου, αλλά αν θέλουμε να έχουμε ένα ακόμα, ιδιαίτερα μεγαλύτερο, θέαμα του φαράγγιού, θα πρέπει να προχωρήσουμε

Χαρακτηριστική άποψη της χαράδρας του Βίκου.

λίγο παρακάτω, προς την τοποθεσία «Οξυά». Απ' το φυσικό αυτό μπαλκόνι, βλέπουμε έως κάτω στον πάτο του φαράγγιού, έχουμε μπροστά στα μάτια μας ένα ακόμα σκηνικό απ' τη φαντασμαγορική σκηνογραφία του Βίκου.

Αυτό το άγριο φαράγγι, που με δέος και θαυμασμό το αντιμετωπίζουμε σήμερα, παλιότερα, για αιώνες ολόκληρους στάθηκε, κυριολεκτικά, ένα «φάρμακείο» που γιάτρυνε τον ανθρώπινο πόνο, που έδινε κουράγιο για ζωή στους αρρώστους. Ναι, αυτό, δεν είναι υπερβολή. Η θεραπευτική αξία των βοτάνων

ήταν γνωστή απ' την ελληνική αρχαιότητα και η σύγχρονη ιατρική και φαρμακευτική, συχνά, πάνω σε διάφορα φυτά και σε βότανα, βασίζουν τις επιστημονικές τους μεθόδους και ανακαλύψεις. Η χαράδρα, λοιπόν, του Βίκου, στις προσηλιακές της γυμνότητες, στα απάτητα ακροαρχία της, στα λακκώματά της και στις πλαγιές της, είναι διάσπαρτη από διάφορα φυτά, που πολλές ποικιλίες τους θεωρούνται θεραπευτικές. Και στάθηκε το Φαράγγι του Βίκου ένα αυθεντικό φυσικό πανεπιστήμιο, όπου σπουδάζανε τη λαϊκή ιατρική οι περίφημοι «Βικογιατροί» του παρελθόντος...

Συναντάμε το μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής, κτίσμα του 15ου αιώνα, που βρίσκεται στην αριστερή πλευρά της χαράδρας κι είναι σαν αητοφωλιά στο φρύδι του μεγάλου γκρεμού. Από κάτω ξανοίγεται η άβυσσος.

Η τοποθεσία αυτή, όπου το μοναστήρι προσφέρει άλλη μια δυνατότητα να δει κανείς κατα-

κράουρα. Παλιότερα ξεχειμάζανε Βίκο πάνω από δυο χιλιάδες μέτρα. Στις σπηλιές, που είναι μολότερα, σταύλιζαν το χειμώνα ο κτηνοτρόφοι τα ζωντανά τους. Οι άλλες σπηλιές, οι πιο απιστες, χρησίμευαν για καταφύγιο ανθρώπων που κινδύνευαν από καταδιωγμούς και πολέμους, αλλά προσέφεραν υπηρεσίες τους και στους σκλάβους που σ' αυτές τις τρύπες ληστρούσαν και καταστράφηκαν τις ληστρικές τους εκστρατείες. Σήμερα, τα όρνια, τ' αγριοπούλια και τ' αγρίμια, διαφεύκουν το βράχο και τον συντηφύουν στη φρικτή του μορφή.

... Αλλού υψώνονται, αλλού χαμηλώνουν οι απότομοι βράχοι, προς στιγμή έχεις οφθαλμαπάτη πως κινούνται, πως περπατούν μαζί μας, και ζητάνε τη χαμένη τους φιλόσοφηση με τον άνθρωπο. Οι κυματιστές καταφάνες επιφάνειες με τις σταχτοκίτρινες ραβδώσεις, κάπου - κάπου σπάνε από κάποιες υποκαταστροφές, είναι το θαύμα φυτικής ζωής, που καταφέρνει, να πεθαίνει και να ξαναγεννιέται στις χαρακίες γρανιτένιου βράχου.

Σ' ορισμένα σημεία ο βράχος διακόπτεται από οριζόντια μονοπάτια, που οδηγούν ως σημείο, εκεί που που βρίσκεται ο σπηλιές, τα άλλοτε ανέβαινε να κρησφύγετα, που θυμίζουν τις τρύπες των ερημιτών. Καρούλι του Αγίου Όρους...

... Με σφιγμένη καρδιά

χαιρούμε μια γρήγορη πρόσβαση προς μια τέτοια σπηλιά λουθώντας το «ζωνάρι» βράχου, ζούμε για λίγο τη σθηση του ίλιγγου. Είναι η μας μεγάλη ανάμνηση απ' το φαράγγι του Βίκου.

Το χωριό Βίκος οριοθετείται το τέλος της περιόδου μας κι ο μήκος του φαράγγιού εντυπώσεις μας και οι εμπειρίες μας είναι δύσκολο, είναι αδύνατο, να ζωντανέψουν μέσα οποιαδήποτε προσπάθεια τύπωσης κι αναπαράστασης λόγια και με φωτογραφίες. Οι συγκινήσεις που προκύπτουν από το φαράγγι του Βίκου έχουν, ανεπανόληπτα, πικρό χαρακτήρα.

κράουρα.

Το καλοκαίρι του 1855 επέστρεψε στο χωριό του τη Δοβρά Κωσταντίνης Κώστογλου*. Το Κώστογλου το κόλλησαν πελάτες του μαγαζιού. Αιτία ο μισός στα χρόνια αδερφός του Κωσταντίνης. Τον περνούσαν για αιδί του και τον φώναζαν Κώστογλου και Κώστογλου. Ήξερε σαν άγριος κίσσαρας υπηρεσίες τους και σκέπαστες που σ' αυτές τις τρύπες κρυβόντουσαν και καταστράφηκαν τις ληστρικές τους εκστρατείες. Σήμερα, τα όρνια, τ' αγριοπούλια και τ' αγρίμια, διαφεύκουν το βράχο και τον συντηφύουν στη φρικτή του μορφή.

... Αλλού υψώνονται, αλλού χαμηλώνουν οι απότομοι βράχοι, προς στιγμή έχεις οφθαλμαπάτη πως κινούνται, πως περπατούν μαζί μας, και ζητάνε τη χαμένη τους φιλόσοφηση με τον άνθρωπο. Οι κυματιστές καταφάνες επιφάνειες με τις σταχτοκίτρινες ραβδώσεις, κάπου - κάπου σπάνε από κάποιες υποκαταστροφές, είναι το θαύμα φυτικής ζωής, που καταφέρνει, να πεθαίνει και να ξαναγεννιέται στις χαρακίες γρανιτένιου βράχου.

Σ' ορισμένα σημεία ο βράχος διακόπτεται από οριζόντια μονοπάτια, που οδηγούν ως σημείο, εκεί που που βρίσκεται ο σπηλιές, τα άλλοτε ανέβαινε να κρησφύγετα, που θυμίζουν τις τρύπες των ερημιτών. Καρούλι του Αγίου Όρους...

... Με σφιγμένη καρδιά χαιρούμε μια γρήγορη πρόσβαση προς μια τέτοια σπηλιά λουθώντας το «ζωνάρι» βράχου, ζούμε για λίγο τη σθηση του ίλιγγου. Είναι η μας μεγάλη ανάμνηση απ' το φαράγγι του Βίκου.

Το χωριό Βίκος οριοθετείται το τέλος της περιόδου μας κι ο μήκος του φαράγγιού εντυπώσεις μας και οι εμπειρίες μας είναι δύσκολο, είναι αδύνατο, να ζωντανέψουν μέσα οποιαδήποτε προσπάθεια τύπωσης κι αναπαράστασης λόγια και με φωτογραφίες. Οι συγκινήσεις που προκύπτουν από το φαράγγι του Βίκου έχουν, ανεπανόληπτα, πικρό χαρακτήρα.

Είχε μαζί του την κάθε μέρα χρόνια και χρόνια, είχε

Το καλοκαίρι του 1855 επέστρεψε στο χωριό του τη Δοβρά Κωσταντίνης Κώστογλου*. Το Κώστογλου το κόλλησαν πελάτες του μαγαζιού. Αιτία ο μισός στα χρόνια αδερφός του Κωσταντίνης. Τον περνούσαν για αιδί του και τον φώναζαν Κώστογλου και Κώστογλου. Ήξερε σαν άγριος κίσσαρας υπηρεσίες τους και σκέπαστες που σ' αυτές τις τρύπες κρυβόντουσαν και καταστράφηκαν τις ληστρικές τους εκστρατείες. Σήμερα, τα όρνια, τ' αγριοπούλια και τ' αγρίμια, διαφεύκουν το βράχο και τον συντηφύουν στη φρικτή του μορφή.

Το καλοκαίρι του 1855 επέστρεψε στο χωριό του τη Δοβρά Κωσταντίνης Κώστογλου*. Το Κώστογλου το κόλλησαν πελάτες του μαγαζιού. Αιτία ο μισός στα χρόνια αδερφός του Κωσταντίνης. Τον περνούσαν για αιδί του και τον φώναζαν Κώστογλου και Κώστογλου. Ήξερε σαν άγριος κίσσαρας υπηρεσίες τους και σκέπαστες που σ' αυτές τις τρύπες κρυβόντουσαν και καταστράφηκαν τις ληστρικές τους εκστρατείες. Σήμερα, τα όρνια, τ' αγριοπούλια και τ' αγρίμια, διαφεύκουν το βράχο και τον συντηφύουν στη φρικτή του μορφή.

Το καλοκαίρι του 1855 επέστρεψε στο χωριό του τη Δοβρά Κωσταντίνης Κώστογλου*. Το Κώστογλου το κόλλησαν πελάτες του μαγαζιού. Αιτία ο μισός στα χρόνια αδερφός του Κωσταντίνης. Τον περνούσαν για αιδί του και τον φώναζαν Κώστογλου και Κώστογλου. Ήξερε σαν άγριος κίσσαρας υπηρεσίες τους και σκέπαστες που σ' αυτές τις τρύπες κρυβόντουσαν και καταστράφηκαν τις ληστρικές τους εκστρατείες. Σήμερα, τα όρνια, τ' αγριοπούλια και τ' αγρίμια, διαφεύκουν το βράχο και τον συντηφύουν στη φρικτή του μορφή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΣΤΟΛΟΒΟΥ (ΔΙΠΟΤΑΜΟ) ΣΕ ΠΑΛΙΕΣ ΕΠΟΧΕΣ

ΘΑΝΑΣΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

Υστερα από σχετική έρευνα, σε παλιά κατάστιχα που πολύ πρόθυμα μας παραχώρησε από το αρχείο του ο συμπατριώτης μας Φιλήμων Αδαμίδης, που αναφέρονται στις δραστηριότητες και την φυσική κίνηση των κατοίκων του Στολοβού (Διπτόταμο), κρίνουμε σκόπιμο να φέρουμε στο φως της δημοσιότητας τα στοιχεία αυτά, γιατί παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για τους ιστοριοδίφες. Παράλληλα δίνεται η ευκαιρία και σε μας τους νεώτερους να γνωρίσουμε πολλά από τη ζωή και τις δραστηριότητες των παλιών Ζαγορίσιων.

Τα παραπάνω στοιχεία, είναι του περασμένου αιώνα και χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

Α: Διαχείριση των ελεών της Κοινότητας Στολοβού.

B: Καταγραφή του πληθυσμού του χωριού του έτους 1896.

Γ: Κατάλογο των Βασιλικών και άλλων φόρων.

Στα στοιχεία αυτά, διατηρείται η ορθογραφία τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΛΟΒΟΥ

Εξαμηνιαίο εισόδημα της Κοινότητας Στολοβού προερχόμενο εκ των τόκων του κληροδοτήματος του αιμνήστου Χριστ. Τσιακοπούλου και του Αξίτιμου κ. Κωνστ. Αθανασιάδου, πρώτη εξαμηνιαία του έτους 1887 Αυγούστου 23 Στολοβόν. Το προερχόμενο εξαμηνιαίο εισόδημα συνίσταται εκ τριάντων λιρών (αριθ. 30) γρόσ. 3.240

Διανομή των ελεών υπέρ της Κοινότητος.

Εξαμηνιαίος μισθός του Ιερέως μας Παππακώστα	»	475
Εξαμηνιαίος μισθός του Διδασκάλου Αναστασίου Χαρίση	»	1.188
Επληρώθη χρέος της Κοινότητος παρελθούσης χρήσεως	»	194
	»	1.857
Εδόθησαν εις τον Παππακώσταν Θωμά	»	60
Εις Νικόλαιναν Κορά	»	50
Κούλαν Τσινάβου	»	50
Τάμεναν	»	40
Χρήστενα Τσιμίμα	»	2.117
Γκωδαίμαινα	»	60
Τσίκο Παππαδημήτρι	»	20
Γιαννάκης Σπύρου μαθητής	»	30
Γιάννεννα Χαλτούπη	»	40
Ασήμω Φρετσογιάννη	»	50
Γυφτονάκης	»	30
	»	2.347
Τάσεννα Δαρδάνη	»	50
Χαρίκλεια Γίτσου	»	30
Μαρία Γκοτέμη	»	10
Δημήτριος Τσουρής	»	60
Χριστοδουλίνα Τσετσή	»	40
Αναστάσεννα Παππακώστα	»	30
Γιάννεννα Παππακώστα	»	40
	»	2.667
Καλιώπη	»	30
Μπατρίνα	»	40
Αγγελική Γερούκη	»	50
Γιώτο	»	40
Σιόζος	»	60
	»	2.887
Θανάσεννα	»	60
Σπύρος υπηρέτης Τσιάκενας	»	41
Βαγγέλης πειστικός	»	20
Χριστοδούλη Κώστα Παππά βασιλείου	»	20
Αδελφή Κυρίας Χριστοδουλίνας Τσιάκη	»	40
	»	3.068
Σβάργεννα	»	4

Για μια πτωχή εκ Νεγιάδων
Κωνσταντίνενα Πανταζή
Λάμπρος Δραγάτης
Τόλης Κωνσταντίνενας Ζώη
Εις Σαραφλίκι' των δώδεκα ληρών δια τα λιανώματα

Τα άνωθεν εκατόν ενενήκοντα τέσσαρα ευρίσκονται
εις την Κυρίαν Χριστοδουλίνα Τσιάκη.
9 Φεβρουαρίου 1887 Στολοβόν
» Παπακώστας Θωμάς
» Νικόλαος Ράπτης
» Ιωάννης Τόμπολος

Εξαμηνιαίο εισόδημα της Κοινότητας Στολοβού προερχόμενα από τα κτήματα των κληροδοτήματος του αιμνήστου Χριστ. Τσιακοπούλου του Αξιοτίμου κ. Κωνστ. Αθανασιάδου, δεύτερη εξαμηνία του έτους 1887, το οποίο συνίσταται εξ είκοσι οκτώ (αριθ. 28) Θωμ. λιρών. τινες διενεμήθησαν ως ακολούθως δια τας ανάγκας ενός εκάστου.

Εξαμηνιαίος μισθός του Ιερέως Ναπ. 5

Εξαμηνία του Διδασκάλου Α. Χαρισιάδη 11 λίρας

1. Κόραϊνα
2. Κούλα Τσινάβου
3. Τάμαινα
4. Χρήσταινα Τσιάμεσα
5. Γκωδαίμαινα
6. Τσίω Παπαδημήτρη
7. Ιωάν. Σπ. Ράπτης μαθητής δια βιβλία
8. Του πατρός του
9. Γιάνναινα Χαλτούπη
10. Ασήμη Φρετσογιάννη

11. Γυφτονάκης
12. Δαρδάνου
13. Χαρίκλεια Γίτσου
14. Ελένη Γκωταίμη
15. Δημήτριος Τσουόςης

16. Χριστόδουλος Τσιτσιής
17. Γιάννινα Παπακώστα
18. Καλλιόπη Τσιτσιή
19. Αναστάσινα Παπακώστα
20. Μπατρίνα
21. Αγγελική Γερούκη

22. Γιώταινα
23. Σιόξος Δαρδάνης
24. Θανάσαινα Παππαγιάννη
25. Σπύρος δούλος Τσιάκαινας

26. Χριστοδούλα Παπαβασιλείου
27. Σβάρανα
28. Σιάνα εκ Νεγάδων
29. Χριστόδουλ. Ζώη δια βιβλία
30. Έξοδον δι' εν Νόθον σταλλέν εις Ιωάννινα
31. Πελαγία Κατακογιάννη
32. Δια βιβλία των πτωχών παιδιών

Μένουσιν εις χείρας της κ. Χρ. Τσιακοπούλου δια
κατεπειγούσας ανάγκας της Κοινότητος

Σύνολον

1. Σαραφλίκι = αμοιβή σαράφη

- Σελ. 15. Γκαζγλουάας Γ. Έτος θανάτου: 1982.
- » 14. Δασκας Νικολάος αντλ Ιωάννης. Νομικός, Δημοσιονόμος, Έτος γέννησης 1884.
- » 39. Μιχαήλ Α. Χρονολογία γέννησης 1903.
- » 43. Οικονόμου Μ. Να προστεθεί στη βιβλιογραφία του: «1936-1986. 50 Χρόνια πολιτιστικής και εκπαιδευτικής δράσης» (Προλογόμυνα και επιτεύγματα Μ. Οικονόμου). Έκδοση Ένωσης Ζαχαριότων Αθηνών, Αθήνα.
- » 46. Παπαγιαννοπούλου Ν. Να προστεθούν στη βιβλιογραφία του: α' Γεωγραφία φυσική και πολιτική, Αθήνα 1903, β' Ορθόδοξος κατήχησις, Αθήνα 1908, γ' Εργασία περικυβητ κατ' εξαγωγή των Ευαγγελίων, Αθήνα 1917.
- » 50. Παπανίκας Μ. Έτος θανάτου 1906.
- » 52. Πετσίκος Χ. Χρονολογία γέννησης και θανάτου: 1908-1981.
- » 53. Πιπικιόπουλος Θ. Έτος θανάτου 1884.
- » 60. Σίμος Κ. Χρονολογία γέννησης και θανάτου: 1916-1990.
- » 69. Φερενός Κ., Ανεστά. Καθηγ. Μαθηματ. Παν/μιου Ιωαννίνων. Να προστεθούν στη βιβλιογραφία του: α' Βιομαθηματικό (σε συνεργ. με Τ. Παπαϊωάννου), Γάλλιννα 1981, β' Μαθηματική Στατιστική (σε συνεργ. με Τ. Παπαϊωάννου), Γάλλιννα 1983, γ' Στατιστική Βιοστατιστικής του Ρ. ΔΕΛΑΒΕΓΓΟΝ (μετάφρ. σε συνεργασία με Τ. Παπαϊωάννου), Αθήνα 1983.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΡΕΣΕΙΣ

Παναγιώτης Γεωργιάδης	»	45
Παναγιώτης Σωτήρης (Σ. Αβραάμης)	»	46
Παναγιώτης Νικολάος	»	46
Παναγιώτης Ζήσης	»	47
Παναγιώτης Ιωάννης	»	47
Παναγιώτης Άγγελος	»	48
Παναγιώτης Θεός	»	49
Παναγιώτης Δημήτριος	»	49
Παναγιώτης Φίλιππος	»	49
Παναγιώτης Αθανάσιος	»	49
Παναγιώτης Μανθός	»	50
Παναγιώτης Γεώργιος	»	50
Παναγιώτης Ηλίας	»	50
Παναγιώτης Φώτιος	»	51
Παναγιώτης Χαράλαμπος	»	52
Παναγιώτης Πέτρος (Πέτρος)	»	52
Παναγιώτης Νικόλαος	»	53
Παναγιώτης Νικόλαος	»	53
Παναγιώτης Ιωάννης	»	53
Παναγιώτης Θεόδωρος	»	53
Παναγιώτης Κωνσταντίνος	»	54
Παναγιώτης Νικόλαος	»	55
Παναγιώτης Ελευθέριος	»	55
Παναγιώτης Τριαντάφυλλος	»	56

Σακελλάριος Αναστάσιος	57
Σαραλής Γιάννης	57
Σαρδέλλης Αλκιθέδης	58
Σαρδέλλης Αριστοτέλης	58
Σαρδέλλης Ζαχαρίας	58
Σαρδής Δημήτριος	59
Σεμιτέλος Δημήτριος	60
Σίμος Κώστας	60
Σουράς Αθανάσιος	60
Σπαθάνης Αριστέιδης	61
Στάρα - Γαλερίδου Αλίκη	61
Στάρας Νίκος	61
Στάρας Πύρρος	62
Σταυρίδης Αρσένης	62
Στέας Παναγιώτης	62
Στιούμπος Δημήτριος	63
Σφάγγος Κωνσταντίνος	63
Σφάγγος Ιωάννης	64
Σωτήρης Γεώργιος	64

Τ

Τάγης Αναστάσιος	64
Τάγης Θεοχάρης	64
Τζιόβας Δημήτριος	64
Τζιόβας Ειμμανουήλ	65
Τζιόβας Φρίξος	65
Τόσκας Δημήτριος	66
Τουλούπης Φάνης	66
Τσπαρη Ευρήνη	66
Τσαγάρης Νικόλαος	67
Τσιφάνης Προκόπιος	67
Τσιφάπουλος Κωνσταντίνος	67
Τσιλάκης Εύδοξος	68
Τσιλάκης Χαρίλαος	68

Φ

Φανίτσιος Βασίλειος	68
Φερεντίνος Κοσμάς	69
Φραγκούλης Γιώργος	69
Φραγκούλης Οδυσσεύς	69
Φώλας Γεώργιος	70
Φωτιάδης Αθανάσιος	70

Χ

Χαντέλης Ιωάννης	70
Χασιώτης Γεώργιος (Μούντζοφλος)	71
Χασιώτης Δημήτριος	71
Χασιώτης Σπυρίδων	72
Χατζηθεοδόκης Ορέστης	72

Το ΖΑΓΟΡΙ μας

888 Φεβρ. 24 Στολοβόν Η Κοινότης
» Παπακώστας Θωμάς
» Νικόλαος Ράπτης
» Ιωάννης Τόμπολος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι:

Δύο δωρητές του χωριού 1) Χριστόδουλος Τσιακόπουλος και 2) Κων/νος Αθανασιάδης, είχαν καταθέσει στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος κάποιο ποσό, που οι ετήσιοι τόκοι του, διαβέβαιαν ανά εξαμήνο, για τη μισθοδοσία του δασκάλου και του ρέα, καθώς και για κοινωνικές σκοπούς του χωριού. Το δε υπόλοιπο τούτων, για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Οι περισσότεροι από τους δικαιούχους είναι γυναίκες, που όλες αναγράφονται με τα πατρώνυμα ονόματα των συζύγων τους. π.χ. Η σύζυγος του Γιάννη Γιάνναινα, του Θανάση Θανάνα κ.ο.κ.

Έτσι συνήθιζαν να ονομάζουν τις πανδρεμένες γυναίκες, στο χωριό μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα περίπου.

Τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, αναφέρονται από έτος 1887 μέχρι το έτος 1899. Ενδεικτικά δημοσιεύουμε του πρώτου και του τελευταίου έτους.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ΛΑΪΣΤΙΝΟ ΓΛΕΝΤΙ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Στις 23 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στο κέντρο ψυχαγωγίας «Εντελίζ» ένα ανεπανάληπτο κεφάλαιο Λαϊστίνο γλέντι, με την πρωτοβουλία του Μορφωτικού Συλλόγου «Η Λαΐστα Ζαγορίου».

Λαϊστίνο αντάμωμα τίσαν για ακόμη μία φορά την παρουσία τους ο ηγούμενος Καψάλης με το γκρότμήμα του και οι δύο λαϊστίνοι τραγουδιστές Χρήστος και Γιάννης Γαλέλος. Στο Λαϊστίνο γλέντι παραυρέθηκαν γύρω στα 130 άτομα.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ι. Κογκούλης καλωσόρισε τους πατριώτες, ευχαρίστησε το μουσικό συγκρότημα του Γρηγόρη Καψάλη, αναφέρθηκε στα έργα του Συλλόγου στη χρονιά που πέρασε και ανέφερε τους μελλοντικούς στόχους του Συλλόγου.

Τέλος ανακοίνωσε ότι το επόμενο Λαϊστίνο αντάμωμα του Συλλόγου θα γίνει

στις 4 Μαΐου του ίδιου χρόνου στην Καβάλα.

Ο επίτιμος Πρόεδρος του Συλλόγου Ι. Βαρτζόπουλος προσέφερε 50.000 δρχ. για την ανακατασκευή του Αγ. Χαράλαμπος και 50.000 δρχ. για τον Άγιο Ευστάθιο.

Αξιοσημείωτη η παρουσία νέων που ήρθαν από τη Λαΐστα και η κεφαλή Βωβουσιώτικη παρέα με τους υπέροχους χορούς της.

Η αντιπρόσωπος του Συλλόγου στα Γιάννινα κ. Αθανασία Σαχρόνη παρότι δεν παρευρέθηκε λόγω προσωπικού κωλύματος έστειλε την αγάπη της και τους πατριωτικούς χαιρετισμούς της με άφθονα λουκούμια που μοιράστηκαν στους πατριώτες.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σε όλους όσους εργάστηκαν για την επιτυχή οργάνωση του Λαϊστίνου ανταμώματος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΕΡΤΖΙΟΣ

Η ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ και το υπο την αιγίδα της Πνευματικό Κέντρο «Κ. Λαζαρίδης» προκηρύσσουν διαγωνισμό για την εκπόνηση εργασίας ή εργασιών με θέμα:

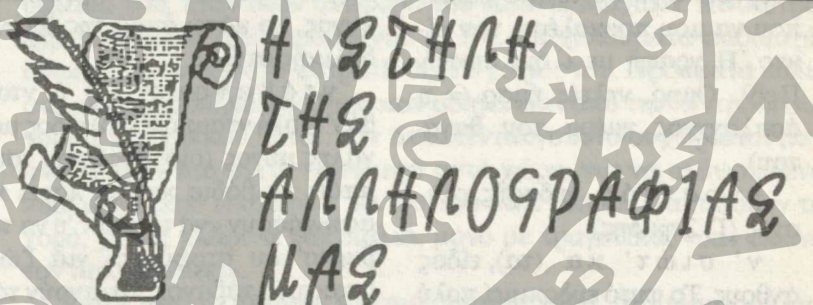
Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ

- Προθεσμία υποβολής χειρογράφων μέχρι 1ης Μαρτίου 1993.
- Χρηματικά έπαθλα συνολικού ποσού 1.500.000 δρχ.
- Το μισό του ανωτέρω ποσού (δρχ. 750.000 μπορεί να δοθεί στην εργασία που θα κριθεί άξια του Α' βραβείου.
- Γίνονται δεκτές και επί μέρους συμβολές (ακόμη και για ένα μόνο χωριό), στις οποίες θα απονεμηθούν επίσης τιμητικές διακρίσεις (έπαινος ή εύφημη μνεία) με χρηματικό έπαθλο.

ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ και οδηγίες για τη σύνταξη της εργασίας τους μπορούν να λάβουν οι ενδιαφερόμενοι από τους καθηγητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ελευθερία Νικολαΐδη και Γ. Παπαγεωργίου, μέλη της Επιτροπής του Πνευματικού Κέντρου «Κ. Λαζαρίδης». Δαπάνες για τη συγκέντρωση υλικού (ανατυπώσεις φωτογραφιών, σχολείων, δασκάλων, μαθητών κ.λπ., φωτοτυπίες εγγράφων, μαθητολογίων κ.λπ.), μπορούν να καλυφθούν από πρόσθετα κονδύλια του Ιδρύματος.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ: Σύντομη αναδρομή στο παρελθόν. Διεξοδική παρουσίαση της περιόδου από το 1913 μέχρι σήμερα (απαραίτητως). Χωριστό κεφάλαιο για κάθε χωριό: Σχολικά κτίρια, δωρεές και κληροδοτήματα, δάσκαλοι, αριθμός μαθητών κ.λπ. Σε κάθε κεφάλαιο μπορούν να περιληφθούν και οι καταγόμενοι από το χωριό εκπαιδευτικοί λειτουργοί που υπηρέτησαν αλλού (δάσκαλοι, καθηγητές, πανεπιστημίων κ.λπ.), καθώς και άλλοι άνθρωποι των γραμμάτων κ.λπ.

Οι συγγραφείς διατηρούν τα δικαιώματα δημοσίευσης της εργασίας τους, οι αγωνοθέτες όμως θα έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν εν όλω ή εν μέρει τις εργασίες αυτές για την εκπόνηση και έκδοση ενδεχομένως ολοκληρωμένης εργασίας για το ίδιο θέμα.

κ. Νεοκλή Μουδόπουλο, Αθήνα: Σας ευχαριστούμε για τα καλά σας λόγια και τη συμπαράστασή σας. Ζήτημά σας ταχτοποιήθηκε.

κ. Μαρία Κεσίση, Αθήνα: Ευχαριστούμε για τις ευχές σας. Το ποίημά σας δημοσιεύεται.

κ. Ο.Σ., Πάπιγκο: Νεκρολογία σας για τον αξέχαστο Γιώργο Τράχη δεν είναι δυνατό να δημοσιευτεί, γιατί στο φύλλο του Γενάρη δημοσιεύσαμε ήδη σχετικά.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓ. ΜΠΟΓΚΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΙΔΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

του ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

νεόψυχος (νιόψυχο) «το επιτιθέμενον επί του στομάχου κατά τας λιποθυμίας ή εμετούς έμπλαστον» (Ζαγ. Θ.Π.).

νέργατα (τα), οι υποψίες (Ζαγ. Θ.Π.), «βάνω νέργατα», υποπτεύομαι, αλλά και ραδιοσυργά (νέργατα είναι τα φύκια της λίμνης).

νέργου, επίτηδες «νέργου τον έκραξε» (Ζαγ. Θ. Π.).

νηργιάρ' (ο), το κόσκινο που χωρίζει την ήρα και τα άλλα ζιζάνια από το στάρι.

νιρουβλουγγιά (η), είδος ακίνδυνης ευλογιάς.

νιρουκόντις (οι), οι χιονίστρες.

νιρ' λός (ο), ο νερούλος «ένα αυγό νιρ' λός».

νιροπάπαλις, χιόνια ανακατωμένα με νερά (Ζαγ.).

νιρουπουντιγιά (η), η νεροποντή.

νιρουσυρμή (η), το αυλάκι που σχηματίζει το νερό βροχής.

νιρού (προς—) η ούρηση.

νιρουτρουβγιά (η), η νεροτριβιά, το νεροτριβιό, όπου κατεργάζονται με νερό τα εγχώρια υφαντά.

νιρόβ' δου (το νερόφιδο), φίδι της λίμνης και των ποταμών. Όφιος ο ένυδρος (όχι ιοβόλος).

νιάζου, λιγώνομαι από την πείνα (Ζαγ.).

νήλα (η), 1) το τραγικό θέαμα, 2) ο οίκτος. Στο Ζαγόρι λένε και «να τον φτάκει η νήλα μου» κατά τον Θ. Πούσιο, να δυστυχήσει δηλ. σε τέτοιο βαθμό που να μου προκαλέσει τον οίκτο. Η γραφή με ι όχι σωστή. Πρβλ. Ομηρ. νηλεές ήμαρ (= η άσπλαγχνος ημέρα του θανάτου).

νηραντός, υδαρής, ρενστός (Γ. Ζηκιάδης).

ν' σιώτ' κα (τα), είδος άνθους. Το φυτό ευδοκίμει πολύ στο υγρό κλίμα του Νησιού (Πάννινα).

νίβουμι (νίβομαι), παρανίβουμι, αορ. νίφ' κα. Νίβουμι στην Ήπειρο σημαίνει πλένω το πρόσωπο και τα χέρια, λούζουμι λούζω το κεφάλι και πλένουμι πλύνου το σώμα. Παρ. φρ. «νίψ'

κι ασπού φάγουμα» ειρων. για το άδοξο τέλος κάποιας ιστορίας, ιστοριούλας, ουσ. νίψ' μου. Ομηρ. νίπτομαι με την ίδια σημασία (Ιλ. Π. 230 κ.ε.).

νιούτσικος (ο) «ο νεαρός την ηλικία» (Ζωγ. Θ. Π.).

νουγάου, παρατ. νόγασα, αορ. δεν υπάρχει, νοιώθω, καταλαβαίνω, αρχ. νοώ, νοάω.

ν' κουκύρ' (ο), 1) ο νοικοκύρης σπιτιού, κτήματος, 2) ο σύζυγος, μεταξύ γυναικών, θηλ. ν' κουκυρά.

ν' κουκυρίσια (τα),

κι ασπού φάγουμα» ειρων. για το άδοξο τέλος κάποιας ιστορίας, ιστοριούλας, ουσ. νίψ' μου. Ομηρ. νίπτομαι με την ίδια σημασία (Ιλ. Π. 230 κ.ε.).

νιούτσικος (ο) «ο νεαρός την ηλικία» (Ζωγ. Θ. Π.).

νουγάου, παρατ. νόγασα, αορ. δεν υπάρχει, νοιώθω, καταλαβαίνω, αρχ. νοώ, νοάω.

ν' κουκύρ' (ο), 1) ο νοικοκύρης σπιτιού, κτήματος, 2) ο σύζυγος, μεταξύ γυναικών, θηλ. ν' κουκυρά.

ν' κουκυρίσια (τα),

κι ασπού φάγουμα» ειρων. για το άδοξο τέλος κάποιας ιστορίας, ιστοριούλας, ουσ. νίψ' μου. Ομηρ. νίπτομαι με την ίδια σημασία (Ιλ. Π. 230 κ.ε.).

νιούτσικος (ο) «ο νεαρός την ηλικία» (Ζωγ. Θ. Π.).

νουγάου, παρατ. νόγασα, αορ. δεν υπάρχει, νοιώθω, καταλαβαίνω, αρχ. νοώ, νοάω.

ν' κουκύρ' (ο), 1) ο νοικοκύρης σπιτιού, κτήματος, 2) ο σύζυγος, μεταξύ γυναικών, θηλ. ν' κουκυρά.

ν' κουκυρίσια (τα),

κι ασπού φάγουμα» ειρων. για το άδοξο τέλος κάποιας ιστορίας, ιστοριούλας, ουσ. νίψ' μου. Ομηρ. νίπτομαι με την ίδια σημασία (Ιλ. Π. 230 κ.ε.).

νιούτσικος (ο) «ο νεαρός την ηλικία» (Ζωγ. Θ. Π.).

νουγάου, παρατ. νόγασα, αορ. δεν υπάρχει, νοιώθω, καταλαβαίνω, αρχ. νοώ, νοάω.

ν' κουκύρ' (ο), 1) ο νοικοκύρης σπιτιού, κτήματος, 2) ο σύζυγος, μεταξύ γυναικών, θηλ. ν' κουκυρά.

ν' κουκυρίσια (τα),

κι ασπού φάγουμα» ειρων. για το άδοξο τέλος κάποιας ιστορίας, ιστοριούλας, ουσ. νίψ' μου. Ομηρ. νίπτομαι με την ίδια σημασία (Ιλ. Π. 230 κ.ε.).

νιούτσικος (ο) «ο νεαρός την ηλικία» (Ζωγ. Θ. Π.).

νουγάου, παρατ. νόγασα, αορ. δεν υπάρχει, νοιώθω, καταλαβαίνω, αρχ. νοώ, νοάω.

ν' κουκύρ' (ο), 1) ο νοικοκύρης σπιτιού, κτήματος, 2) ο σύζυγος, μεταξύ γυναικών, θηλ. ν' κουκυρά.

ν' κουκυρίσια (τα),

κι ασπού φάγουμα» ειρων. για το άδοξο τέλος κάποιας ιστορίας, ιστοριούλας, ουσ. νίψ' μου. Ομηρ. νίπτομαι με την ίδια σημασία (Ιλ. Π. 230 κ.ε.).

νιούτσικος (ο) «ο νεαρός την ηλικία» (Ζωγ. Θ. Π.).

νουγάου, παρατ. νόγασα, αορ. δεν υπάρχει, νοιώθω, καταλαβαίνω, αρχ. νοώ, νοάω.

ν' κουκύρ' (ο), 1) ο νοικοκύρης σπιτιού, κτήματος, 2) ο σύζυγος, μεταξύ γυναικών, θηλ. ν' κουκυρά.

ν' κουκυρίσια (τα),

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

στηρίζονται τα «ουρφανά ψαλίδια».

νταρλαντίξουμι, ταρακονιέμαι, κουνιέμαι απότομα μα σε αμάξι, βάρκα κλπ.

ντάτσ' (ο), ονειδιστικό των Γιαννιωτών για τους κατοίκους των γύρω χωριών του κάμπου των Γιαννίνων. (Σημ. γραφ.: το λέμε κι εμείς στο Ζαγόρι).

τ' γάν' (το), το τηγάνι, πληθ. τ' γάνια, ρ. ντ' γανίζου, παρ. ντ' γάν' ζα, αορ. ντ' γάν' σα,

ντρέγγλας (ο), ο υλόςωμος, ο κρεμαντάς. Ε

«κουτζιά ντρέγγλας» (Ζαγ.).

ντριβένου (η), η ζήνα, γιατί γυρίζει και ζητιαν

στα ντριβένια (ντερβένι = δρόμος).

ντριμόν' (το), μεγκόκινο με πάτο από τενα

μεγάλες τρύπες.

ντρίτα επιρ. ίσια, καθε

θείαν, ir. dritto (= ευθύς).

ντρίτσα (η), το σάψ

ψάθινο καπέλλο, παγισόν

ντρουγκανάνου, νω

θόρυβο με κουδούνια

ετενκέδες, ρίξ, ροκάνα.

ντρουγκανέλια, οι

κουδουνίστρες, τα κουδ

κια, τα ροκανέλια.

ντυμασιά (η), τα ρο

η ενδυμασία.

νυφαντής, ο νυφ

(Σαρακ.).

ν' χτέρ' (το), η νυχ

εργασία κατά τον χειμ

ιδίως των κοριτσιών.

νυχτουπούλ' (το) ανών

λόνος λόγω τυπογραφικού λάθος φέρο

άνθρωπος που είναι από τ

ως χίλιοι διακόσιοι οι κάτοικοι της

χτα στο πόδι (Λεφτ.).

Βαβούσας κατά το 1909, αντί των 200 ή, το

Ξαγκούσα (η), η ευκολύ, 300.

στη θέα, από το ξε+αγκούσα

Επίσης υπερβολικοί είναι και οι εμφανι

νοχώρια, ριξ, άγχος. ό

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΥΤΗΣ

1- Μέχρι του 1810 κατά τον Λα

μπρίδη «Ζαγοριακά» Α' σελ. 73-

4 ηρίθμει 200 περίπου οικογενεί

2- 1857 — κατά τον Αραβαντινόν «Χρονογραφία της Ηπείρου»

3, σελ. «Βαβούσα χριστιανοί οίκοι 26, στέφανα 42».

3- 1870 — κατά τον Λαμπρίδη «Ζαγοριακά» σελ. 83 — «Βω

ούσα οικίαι 40, κάτοικοι 210»

4- 1873-4 κατά την Έκθεση της Εκπαιδ. Επιτροπής — «Επετηρίς

Ελλ. Ηπειρωτικού Συλλόγου Κων/πόλεως» σελ. 161 - «Βαβούσα

5- 1874-79 — κατά τον Δ. Χασιώτην — «Διατριβαί και υπομνή

ατα περί Ηπείρου» σελ. 19 — «Βοβούσα οικουμένη υπό 250 αν

6- 1880 — κατά τα «Οδοιπορικά Ηπείρου και Θεσσαλίας» Επι

ελλικού Γραμ. Υπουργ. Στρατιωτικών» σελ. 85 — «Βαβούσα χρι

7- 1899 — κατά τον «Αγώνα» της 27 Αυγούστου — «Βαβούσα

8- 1909 κατά τον Γ. Δημητρακόπουλον «Το Ζαγόριον» σελ. 21 -

Βαβούσα αριθμεί ...περί τους 1200 κατοίκους».

9- Κατά την Στατιστικήν Υπηρεσίαν της Ελλάδος

1913 αρρ. 247 θήλ. 258 σύνολον 505

» 1920 » 160 » 206 » 366

» 1928 » 182 » 205 » 387

» 1940 » 328 » 352 » 680

» 1951 » 52 » 54 » 106

» 1961 » 205

» 1971 » 108

» 1981 » 106

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΓΙΑΝΝΗ ΠΙΝΔΕΑ: Προ

ανών λόγω τυπογραφικού λάθος φέρο

άνθρωπος που είναι από τ

ως χίλιοι διακόσιοι οι κάτοικοι της

χτα στο πόδι (Λεφτ.).

Βαβούσας κατά το 1909, αντί των 200 ή, το

Ξαγκούσα (η), η ευκολύ, 300.

στη θέα, από το ξε+αγκούσα

Επίσης υπερβολικοί είναι και οι εμφανι

νοχώρια, ριξ, άγχος. ό

ΒΩΒΟΥΣΑ

ΜΑΝΘΟΥ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - ΓΙΑΝΝΗ ΠΙΝΔΕΑ

(ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

αννίνων «Ηπειρωτικό Ημερολόγιο» 1981 - σελ. 164 - «Βωβούσα 1

5- 1899 —κατά τον «Αγώνα» της 20 Αυγούστου - «Βωβούσα...

και συντηρεί γραμματοσχολείον μετά μαθητών 20 περίπου. και

ενταύθα λαλείται η Κουτοσβλαχική. Για τη λειτουργία και συντή

ρηση των σχολείων του χωριού αυτού προσέφερον οι κάτοικοι δια

συνεισφοράς. Ο Κ. Κόντος και ο εν Αθήναις προς διάδοσιν των

Ελληνικών Γραμμάτων Σύλλογος «από του έτους 1880 λίρας οθω

μανικας 20-25-30 το χρόνο προς συντήρηση του Παρθεναγωγείου»

(Λαμπρίδης).

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ ΣΤΗ ΒΩΒΟΥΣΑ

Κ. Λαζαρίδη — «Το Ζαγόρι και ο Κοσμάς ο Αιτωλός» σελ. 39.

«Στο ότι πέρασε από τη Βωβούσα ο Κοσμάς και στις δύο φορές, που επισκέφθηκε το Ζαγόρι, δε χωράει καμμία αμφιβολία. Όλοι οι ιστορικοί και οι βιογράφοι του το σημειώνουν αυτό. Καθώς γράφει και ο κ. Παπακώστας, στηριγμένος στη βιβλία του Φάνη Μιχαλόπουλου, εκεί έγινε και η συνάντηση του Κοσμά με τον Τόσκα, τον περίφημο Κλεφταρματολώ στην περιοχή Κόνιτσας, στα Γρεβενά και στα Χάσια. Ο Φ. Μιχαλόπουλος το γεγονός αυτό το σημειώνει έτσι: «Από το Μέτσοβο, περνώντας ο Κοσμάς τη Βαβούσα, έφτασε στο αγαπημένο του Ζαγόρι. Εκεί απάνω απάντησε το φίλο του τον αρματολώ Τόσκα.

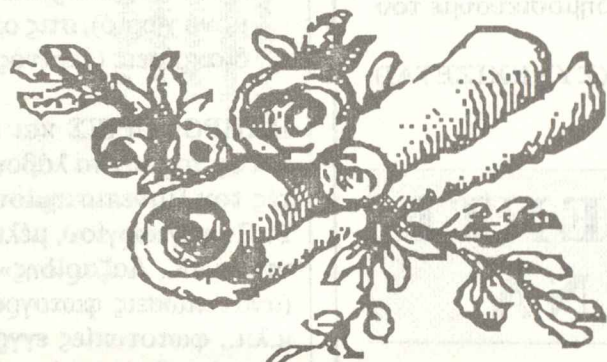
«Εκεί οι προφορικές πληροφορίες που πήρα —κανένα γραπτό έντυπο δελτίο δε μου γύρισε πίσω— μας κάμουν γνωστό πως υπάρχει σχετική παράδοση γι' αυτό το πέρασμά του από τη Βαβούσα. Η παράδοση διέσωσε την πληροφορία, ότι διδάξε αυτός στην εκκλησία της Παναγίας. Κατά την διδασχή του, εκτός από τα άλλα, είπε: Καλότ' υχοι οι άνθρωποι που ζουν στα βουνά. Να κλαίτε αυτούς που ζουν στους κάμπους —

Πότε όμως πέρασε δε μας γνωστοποιεί η σχετική παράδοση».

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΓΙΑΝΝΗ ΠΙΝΔΕΑ: Πάντως οι Άγγλοι αρχαιολόγοι WACE και THOMPSON, που πέρασαν από το χωριό μας το 1910, αναφέρουν ότι οι κάτοικοι του πίστευαν πως ο Άγιος Κοσμάς μίλησε στη Βαβούσα δυό χρόνια πριν από τον μαρτυρικό του θάνατό του (1779) συνεπώς στα 1777.

Ο Ναός της Παναγίας, μικρών διαστάσεων, όπως δείχνουν τα θεμέλιά του, ήταν στάν ανήφορο του Απάνω Μαχαλά. Καταστράφηκε στα μέσα του περασμένου αιώνα. Τα χαλάσματα παραμερίσθηκαν προ καιρού κι' εντρεπίσθηκε ο χώρος του. Πρόσφατα μάλιστα επισκευάσθηκε ο δρόμος που οδηγεί εκεί από την κεντρική συνοικία του χωριού. Έτσι, τον Δεκαπενταύγουστο οι χωριάνοι μας αναβαίνουν πιο άνετα στον ιερό αυτό χώρο, για να ανάψουν ένα κηρί στα μικρά εικόνισμα. Κι' ύστερα «επί τόπου» να πιάσουν το χορό, χωρίς κλαρίνα και βιολιά, μόνο με τραγούδια, «σαν εκείνο τον παλιό καιρό».

Εκτός από τα πέτρινα ερείπια, υποψιάζομαι, ότι υπάρχουν και ερειπωμένες εικόνες του ναού της Παναγίας, οι οποίες, αδελφωμένες ίσως με άλλες ορφανές και άστεγες εικόνες (όπως του επίσης κατεστραμμένου ναού του Αη-Δημήτρη πάνω στα ψηλά Λιβάδια) φιλοξενούνται στον γυναικωνίτη του Αη-Γιώργη μας. Πρόκειται γι' αρκετές ξεθωριασμένες κάπως ή και τραυματισμένες, σαν συνέπεια κακουχιών του καιρού και των καιρών. Ας τις προσέξουν όσοι πι

Το ΖΑΓΟΡΙ μας. Σίνα 4, 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αγγελίδου Ευαγ. Ελένη
Βακάρος Γ. Ιωάννης
Βακάρος Δ. Κων/νος
Βασδέκης Κ. Κίμων
Βολιώτη-Πανταζή Ευτυχία
Γέτης Ν. Θεόφιλος
Γκράτσιος Κ. Φιλοποίμην
Δημοπούλου-Δούκα Πιπίτσα
Δούκας Ελευθέριος
Δούσης Αρ. Χρήστος
Δριγκοπούλου Ιωάννα
Δριγκοπούλου Μπέση
Δρούγιας Αθ. Χρόνης
Δώδος Κ. Δημήτριος
Ζαμπτακίδης Δημοσθένης
Ζαμπόπουλος Κων/νος
Ζούκης Ιωάννης
Θεοδώρου Αγγελά
Καμτσίκας Σ. Πελοπίδας
Καραγιάννης Ι. Κων/νος
Καράλης Παναγιώτης
Καρπούζη Χαρά
Κεφάλα-Κακαγιά Δανάη
Κουνάβου-Αντωνίου Δήμητρα
Κοντοδήμος Χαρίλαος
Λαγού Φρειδερίκη
Λάζου-Τσεργιογιάννη Ναυσικά
Λωλίδης Θ. Γεώργιος
Μανθόπουλος Χρ. Κων/νος
Μητσιμάρης Δημήτριος
Μουδόπουλος Θωμ. Νεοκλής
Παπαζήσης Ε. Ηλίας
Πετρέλη Π. Μαρία
Πολύζος Κ. Δημήτριος
Πολυχρονιάδου Σ. Όλγα
Πορφύρη Μερόπη
Ράπτης Κλ. Χρήστος
Σακελλαρίου Μ. Τάκης
Σάρρου Γ. Ευτέρπη
Σιάτρα Ευθαλία
Σπύρου Επαμεινώνδας
Ταμπάκης Μ. Γεώργιος
Τζιμοπούλου Χρ. Ελένη
Τόλογλου Ανδρέας
Τόλογλου Οδυσσέας
Τσαβαλιάς Χριστόδουλος
Τσαμένος Α. Λάζαρος
Τσεκούρας Ιωάννης
Τσιαντής Κ. Παναγιώτης
Τσίτος Δ. Γεώργιος

ΔΩΡΕΕΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΟΥ «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ»

Υπόλοιπο με 31.12.90 δρχ.	393.500
1. Δέμας Γεώργιος (Τσεπέλοβο)	» 4.000
2. Θεοχάρους Φρίξος (Ελάτη)	» 10.000
3. Τσίμα Αρσινόη (Μονοδένδρι)	» 1.000
4. Ματσόπουλος Γεώργιος (Μανασσή)	» 5.000
5. Νικολαΐδης Φίλιππος (Βίτσα)	» 10.000
6. Παπαχρήστος Κώστας (Βίτσα)	» 5.000
7. Ιωάννης Καλύβας (Φραγκαδες)	» 5.000
8. Νίκη χα Βασιλείου Βλαχόπουλου και κόρη Κλειώ	» 5.000
9. Τέκνα Χρήστου Βλαχόπουλου	» 5.000
ΣΥΝΟΛΟ	» 443.500

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά τους παραπάνω συμπατριώτες για τις δωρεές τους.

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Για την εκπλήρωση των σκοπών του περιοδικού «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»:
— Ο κ. Ιωάννης Ν. Νικολαΐδης, στη μνήμη της συζύγου του Θεοδώρας, δρχ. 20.000.
— Ο κ. Μάνθος Οικονόμου στη μνήμη των: α) Θάλειας συζύγου του φιλάτου εξαδέλφου του Αγγελιάδου Ξυνού, β) Θεοδώρας συζύγου του φιλάτου συναδέλφου του Γιάννη Νικολαΐδη και γ) Κίμωνα Κυριαζή, αδελφικού φίλου του, δρχ. 6.000.
— Η Ξανθίπη Τσάντη, στη μνήμη της αλησμόνητης αδελφής της Ευθαλίας Βάλλα δρχ. 6.000.
— Η κ. Ιουλίτσα Τσάντη στη μνήμη της θείας της Ευθαλίας Βάλλα δρχ. 5.000.
— Η κ. Ελένη Σακελλαρίδη, στη μνήμη του συζύγου της Θεόδωρου Σακελλαρίδη δρχ. 5.000.
Για την επισκευή της στέγης του Παρεκκλησίου Αγίου Γεωργίου Βρυσοχωρίου:
— Μηνάς Θεολόγος
Η Επιτροπή Εράνου τον ευχαριστεί.
Δρχ. 10.000.

ΒΙΤΣΑ

— Ο κ. Ιωάννης Νικολαΐδης πρόσφερε στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ενορίας Κάτω Βίτσας το ποσόν των 20.000 δραχμών εις μνήμην της συζύγου του Θεοδώρας.
Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο τον ευχαριστεί.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

— Στη μνήμη του Βασιλείου Χρ. Βλαχοπούλου η σύζυγός του Νίκη και η κορούλα του Κλειώ, πρόσφεραν στο Πνευματικό Κέντρο του Συνδέσμου Ζαγορισιών, 5.000 δρχ.
— Επίσης στη μνήμη του Χρήστου Βλαχοπούλου, τα παιδιά του πρόσφεραν στο παραπάνω φορέα, 5.000 δρχ.
Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά.

Προσφορές για το Ηρώο της Ζαγορισίας γυναικας

- Η κ. Βασιλική Σακελλαρίου, στη μνήμη του συζύγου της Τόλη Α. Σακελλαρίου δρχ. 10.000.
- Ο κ. Αναστάσιος Βαζάκης, στη μνήμη της Θεανώς Βαταβάλη δρχ. 5.000.
- Ο κ. Φίλιππος Β. Βαταβάλης στη μνήμη της Θεανώς Βαταβάλη και Χριστοδούλου Παπαρούση δρχ. 5.000.
- Οι κ.κ. Έλλη και Κοσμάς Μπάφα, στη μνήμη των γονέων τους δρχ. 5.000

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

10.000
Τζούρδα Ν. Φρειδερίκη

5.000
Αγγελιογιάννη-Ζήση Φρόσω
Αποστολίδης Π. Τάτης
Βαρτζόπουλος Γιάννης
Βουλοδήμος Αθανάσιος
Καράσσα-Αποστολίδη Ευφία
Κίτσου-Γιαννακού Μελοπο
Μπούνα Βασιλική
Παπαχρήστος Χρ. Ιωάννης
Σιούτη Δημ. Αθανασία
Σκούρτης Κων. Οδυσσέας

4.000
Σκαμνέλος Β. Ανδρέας

3.000
Βλαχοπούλου-Αναστ. Αλίκη
Βλαχοπούλου Βασ. Νίκη
Γιαννακού Όλγα
ΖΟΙΣ Ι. ΑΣΤΕΡΙΟΣ
Ζώης Ζ. Ιωάννης
Κράλιος Κων/νος
Σακελλαρίδη-Καρτσ/κη Ναυσικά
Στάρα Κλ. Δέσποινα
Τζαμπούρας Νικ. Πανταζής

2.500
Βαστέλης Νικόλαος
Βογά Κων. Παγώνα
Βορόπουλος Ιωάννης

2.000
Αναγνωστάκης Γεώργιος
Βακάρος Κίμων
Βέλλη-Σωτήρηκου Πελαγία
Βερτοδούλου Πηνελόπη
Βοροπούλου Ελευθερία
Γραβάνη-Δημοπούλου Έλλη
Δαλκαβούνη Πόπη
Δαλκαβούκη Β. Φιλομήλα
Καλέας Βασίλης
Καραλής Μ. Γεώργιος
Καφέτσιος Α. Αθανάσιος
Κουντούρης Γ. Ιωάννης
Λιόγκα-Σακκά Βούλα
Μανδαλά Κων. Ευδοκία
Μεγκλίδης Αθανάσιος
Μπαλατσός Ιωάννης
Μπάφα-Μίσου Έλλη
Μπόλης Μανώλης
Ντινούβης Κων/νος
Νώλης Γεώργιος
Οικονόμου Κ. Μάνθος
Παπαληθεία Αμαλία
Παπανικολάου Ιωάννης
Πριμπεύρης Χριστόδουλος
Ράτση Αθηνά
Ράπτης Αν. Ανδρέας
Reppas George
Σιούτης Πάνος
Στάρα Π. Μαγδαληνή
Στεργίου Αγ. Γεώργιος
Τσάντη Ιουλίτσα
Τσουτση Ευφροσύνη
Φλώρος Αριστείδης